

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 230

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Παναγιώτη Παρασκευαΐδη
2. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και
Πολιτικής Προστασίας
3. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
4. Υπουργείο Εσωτερικών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 5735/9.7.2024 Ερώτηση με θέμα:
«Κυβερνητική εγκατάλειψη και εμπαιγμός των σεισμόπληκτων κατοίκων της Λέσβου,
από τον καταστροφικό σεισμό το 2017»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 5735/9.7.2024 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Παναγιώτη Παρασκευαΐδη και σύμφωνα με την αρμοδιότητα του Υπουργείου Πολιτισμού και τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο οικισμός της Βρίσας Δήμου Δυτικής Λέσβου, έχει χαρακτηριστεί ως παραδοσιακός οικισμός με το από 28.02.2002 Π.Δ. (ΦΕΚ 208/Δ/19.03.2002) από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Δεν έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικός τόπος από το ΥΠΠΟ.

Η σεισμική δόνηση, της 12ης Ιουνίου 2017, στην Λέσβο, είχε ως αποτέλεσμα ο παραδοσιακός οικισμός της Βρίσας να υποστεί καταστροφικές ζημιές: Ένας άνθρωπος έχασε την ζωή του και περισσότερα από 300 κτήρια χαρακτηρίστηκαν κατεδαφιστέα (κόκκινα), δηλαδή περίπου το 1/3 του συνόλου των κτηρίων του οικισμού, ενώ περισσότερα από 400 χαρακτηρίστηκαν προσωρινά μη κατοικήσιμα (κίτρινα).

Για τα κτήρια που χαρακτηρίστηκαν κατεδαφιστέα, η Δ/ση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) της Γ.Γ. Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, συνέταξε για κάθε κτήριο ξεχωριστά σχέδιο Πρωτοκόλλου Αυτοψίας Επικινδύνως Ετοιμόρροπου Κτηρίου (Π.Α.Ε.Ε.Κ.), τα οποία διαβίβασε στην Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Βορείου Αιγαίου (Υ.Ν.Μ.Τ.Ε.Β.Α.) και στο Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής (Σ.Α.), προκειμένου να γνωμοδοτήσουν επί αυτών, ώστε στη συνέχεια να εκδοθεί από την Δ.Α.Ε.Φ.Κ. το αντίστοιχο Π.Α.Ε.Ε.Κ. Στην Υ.Ν.Μ.Τ.Ε.Β.Α. μέχρι τις 31.12.2018 είχαν διαβιβαστεί 330 Π.Α.Ε.Ε.Κ., εκ των οποίων 78 παραπέμφθηκαν στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεώτερων Μνημείων για την κατά νόμο γνωμοδότηση και 13 από αυτά χαρακτηρίστηκαν ως μνημεία. Τον Απρίλιο του 2019, εκδόθηκε Απόφαση συγκρότησης Επιτροπής του άρθρου 41 του ν. 4858/2021, η οποία πραγματοποίησε αυτοψία στα 13 προαναφερόμενα μνημεία, το Μάιο του 2019. Μετά την ομόφωνη Γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεώτερων Μνημείων, όπως διατυπώθηκε στο Πρακτικό της Συνεδρίασης με αριθ. 35/14.11.2019, εκδόθηκε η με αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΠΑΝΣΜ/ΤΜΑΝΣΜΠΚ/648693/68660/4982/1226/16.12.2019 Απόφαση (ΑΔΑ: 6ΞΩ04653Π4-ΞΣΚ), σύμφωνα με την οποία εγκρίθηκαν για τα εν λόγω 13 κτήρια, κατά περίπτωση, είτε λήψη μέτρων προστασίας είτε ολική κατεδάφιση. Επιπροσθέτως, τον Ιανουάριο του 2022 εκδόθηκε η υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/36345/31.01.2022 (ΑΔΑ: 92ΖΤ4653Π4-Χ3Ε) Απόφαση

νέας συγκρότησης Επιτροπής του άρθρου 41 του ν. 4858/2021 για ιδιωτικό κτήριο, λόγω σοβαρής επιδείνωσης της κατάστασης αυτού. Τον Ιούνιο εκδόθηκε η υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/293467/21.06.2022 (ΑΔΑ: Ω54Τ4653Π4-ΗΜ4) Απόφαση έγκρισης ολικής καθαίρεσης του χαρακτηρισμένου ως μνημείου κελύφους του παραπάνω κτηρίου, υπό όρους.

Από τα παραπάνω 13 κτήρια, για τα 11 έχουν πραγματοποιηθεί οι προβλεπόμενες εργασίες κατεδάφισης και αντιστήριξης, ενώ εκκρεμεί η ολική κατεδάφιση των υπόλοιπων δύο, η οποία είναι υποχρέωση των ιδιοκτητών, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν.4858/2021.

Επιπροσθέτως, επισημαίνεται ότι η αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΠΟ έχει εκδώσει αποφάσεις που αφορούν σε 3 εγκρίσεις μελετών επισκευής και 4 μελετών ανακατασκευής σεισμόπληκτων μνημείων στην περιοχή της Βρίσας. Από τις υπόλοιπες μελέτες που εκκρεμούν, για τις δύο έχουν ζητηθεί συμπληρωματικά στοιχεία, ενώ οι υπόλοιπες τέσσερις προγραμματίζεται να εξεταστούν από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων την 1^η.8.2024.

Αναφορικά με το ερώτημα για την αποκατάσταση των σεισμόπληκτων Ιερών Ναών της Λέσβου, επισημαίνεται ότι το ΥΠΠΟ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, έχει προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για την προστασία και αποκατάσταση των ναών της Λέσβου που επλήγησαν από τον σεισμό του Ιουνίου 2017. Ειδικότερα:

- Ιερός Ναός Ζωοδόχου Πηγής Βρίσας: Ο ναός χρονολογείται το 1803 και έχει κηρυχθεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο μαζί με τον περίβολό του (ΦΕΚ 199/Β/11.05.1960). Αμέσως μετά τον σεισμό, την περίοδο 2017-2018, υλοποιήθηκαν από την αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου και τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων άμεσα μέτρα προστασίας και άρσης ετοιμορροπίας του ναού. Ακολούθως, την περίοδο 2018-2020, στο πλαίσιο του έργου «Λήψη άμεσων μέτρων προστασίας και άρσης ετοιμορροπίας του Ιερού Ναού Ζωοδόχου Πηγής στην Βρίσα Λέσβου», προϋπολογισμού 90.000 €, πραγματοποιήθηκε με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου η λήψη άμεσων μέσων προστασίας της στέγης, καθώς και η εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών αποκατάστασης του μνημείου. Οι ανωτέρω μελέτες εγκρίθηκαν, κατόπιν γνωμοδότησης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, με τις αποφάσεις υπ' αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΒΜΜ/ΤΜΒΜΜ/705243/79966/6832/2023/14.12.2020 (αρχιτεκτονική και στατική μελέτη) και ΥΠΠΟΑ/141110/23.03.2023 (μελέτη συντήρησης και αποκατάστασης του ζωγραφικού και γύψινου διακόσμου).

Το έργο της αποκατάστασης του Ναού, προϋπολογισμού περίπου 1.500.000 €, θα ενταχθεί στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου-ΕΣΠΑ 2021-2027, μετά από σχετική συμφωνία της Υπουργού Πολιτισμού και του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου, την 17^η.06.2024.

- Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου Πλωμαρίου: Ο ναός ιδρύθηκε το 1847 και έχει χαρακτηριστεί ως μνημείο χρήζον ειδικής κρατικής προστασίας με περιβάλλοντα χώρο 50 μ. περιμετρικά (ΦΕΚ 1852/Β/06.10.1999). Το 2019, στο πλαίσιο του έργου «Λήψη άμεσων μέτρων προστασίας και άρσης ετοιμορροπίας του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου, Κοινότητας Πλωμαρίου, Δήμου Λέσβου», προϋπολογισμού 90.000 €, το οποίο υλοποιήθηκε με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου, λήφθηκαν άμεσα μέτρα προστασίας και άρσης ετοιμορροπίας του ναού και εκπονήθηκαν οι απαιτούμενες μελέτες για την αποκατάστασή του (αρχιτεκτονική, στατική, γεωτεχνική, γεωμετρικής τεκμηρίωσης και συντήρησης-αποκατάστασης του ζωγραφικού και γύψινου διακόσμου). Οι ανωτέρω μελέτες εγκρίθηκαν, κατόπιν γνωμοδότησης του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων, με την υπ' αριθμ. ΥΠΠΟΑ/179382/20.04.2022 Υ.Α. Αναζητείται χρηματοδοτικό εργαλείο από την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου και το ΥΠΠΟ.

- Ιερός Ναός Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Βρίσας: Ο ναός έχει χαρακτηριστεί ως νεώτερο μνημείο (Υ.Α. αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΒΜΑ/ΤΒΜΑΧΜΑΕ/305187/217420/3451/1320/24.06.2019). Δεδομένου ότι από τη Δ.Α.Ε.Φ.Κ. ο ναός είχε χαρακτηριστεί ως επικινδύνως ετοιμόρροπος, με την υπ' αριθμ. ΥΠΠΟΑ/58637/07.02.2023 Απόφαση της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων ορίστηκε η Επιτροπή του άρθρου 41 του ν. 4858/2021 για τον έλεγχο της κατάστασης διατήρησής του. Σύμφωνα με το από 13.7.2023 Πρακτικό που συντάχθηκε μετά την αυτοψία της Επιτροπής και το οποίο διαβιβάστηκε στην Ι. Μητρόπολη Μυτιλήνης και στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του ναού, θα πρέπει να υποβληθούν από πλευράς του φορέα κατοχής και νομής του Ναού οι απαιτούμενες μελέτες (άμεσων μέτρων

άρσης ετοιμορροπίας και πλήρους αποκατάστασης του μνημείου) και ακολούθως αυτές να εγκριθούν από τις αρμόδιες Διευθύνσεις του ΥΠΠΟ.

- Ιερός Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου Αφάλωνα: Ο ναός είναι χαρακτηρισμένος ως νεώτερο μνημείο (ΦΕΚ 112/ΑΑΠ/05.04.2012). Αμέσως μετά τον σεισμό του 2017 πραγματοποιήθηκαν από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου άμεσα μέτρα προστασίας και άρσης της επικινδυνότητάς του. Ακολούθως, την περίοδο 2019-2022, στο πλαίσιο του έργου «Λήψη άμεσων μέτρων προστασίας και άρσης ετοιμορροπίας του Ιερού Ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου στον Αφάλωνα Δήμου Λέσβου», προϋπολογισμού 83.512 €, το οποίο υλοποιήθηκε με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου, εκπονήθηκαν οι απαιτούμενες μελέτες αποκατάστασης του ναού (αρχιτεκτονική, στατική, γεωτεχνική, φωτογραμμετρική, συντήρησης και αποκατάστασης των τοιχογραφιών και των γύψινων διακοσμητικών στοιχείων), οι οποίες εγκρίθηκαν, κατόπιν γνωμοδότησης του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων, με την υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/258944/13.06.2024 Υ.Α.

- Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως Σωτήρος Μεγαλοχωρίου: Ο ναός έχει κηρυχθεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο (ΦΕΚ 373/Α/14.10.1938). Την περίοδο 2018-2021, στο πλαίσιο του έργου «Λήψη άμεσων μέτρων προστασίας και άρσης ετοιμορροπίας του Ιερού Ναού Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στο Μεγαλοχώρι Ν. Λέσβου», προϋπολογισμού 136.488 €, το οποίο εκτελέστηκε με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου, λήφθηκαν άμεσα μέτρα προστασίας και άρσης ετοιμορροπίας του ναού και εκπονήθηκαν οι απαιτούμενες μελέτες αποκατάστασής του (αρχιτεκτονική, στατική, γεωτεχνική, φωτογραμμετρική και τοπογραφική αποτύπωση, συντήρησης τοιχογραφιών και γύψινων διακοσμητικών στοιχείων).

- Ιερός Ναός Αγίας Παρασκευής Ακρασίου: Ο ναός είναι χαρακτηρισμένος ως μνημείο χρήζον ειδικής κρατικής προστασίας με περιβάλλοντα χώρο 50 μ. περιμετρικά (ΦΕΚ 1852/Β/06.10.1999). Την περίοδο 2018-2021, στο πλαίσιο του έργου «Λήψη άμεσων μέτρων προστασίας και άρσης ετοιμορροπίας του Ιερού Ναού Αγίας Παρασκευής Ακρασίου Ν. Λέσβου», προϋπολογισμού 120.000 €, το οποίο εκτελέστηκε με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου, λήφθηκαν άμεσα μέτρα προστασίας και άρσης ετοιμορροπίας του ναού και εκπονήθηκαν οι μελέτες αποκατάστασής του (αρχιτεκτονική, στατική, γεωτεχνική, μελέτη συντήρησης τοιχογραφιών και γύψινων διακοσμητικών στοιχείων).

Οι μελέτες αποκατάστασης των Ιερών Ναών Μεταμορφώσεως Σωτήρος Μεγαλοχωρίου και Αγίας Παρασκευής Ακρασίου βρίσκονται υπό έλεγχο στις Κεντρικές Υπηρεσίες, ώστε να εξετασθούν από τα αρμόδια γνωμοδοτικά όργανα του ΥΠΠΟ.

Τέλος, επισημαίνεται ότι τα λοιπά ζητήματα που θέτει η Ερώτηση εκφεύγουν των αρμοδιοτήτων του ΥΠΠΟ.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΔΒΜΑ
5. ΔΑΒΜΜ
6. ΔΠΑΝΣΜ
7. ΕΦΑ Λέσβου
8. ΥΝΜΤΕ Β. Αιγαίου
9. ΕΔΕΠΟΛ